

Raadsvoorstel

Waalre, 11 mei 2021

Vergaderdatum	: 1 juni 2021
Voorstelnummer	: 2021-39
Zaaknummer	: 180180
Portefeuillehouder :	: Wethouder J. van Burgsteden
Naam opsteller	: Katrin Schellekens
Naam voorstel	: Voorstel tot kredietaanvraag implementatie Omgevingswet 2021.
Grondslag raadsbesluit	: Raad heeft budgetrecht voor niet in de begroting opgenomen uitgaven. Is in gemeentewet vastgelegd.

Voorgesteld besluit:

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 75.000 voor de kosten van de implementatie van de Omgevingswet voor 2021 en 2022.
2. Dit krediet beschikbaar te stellen uit de Reserve Vrij besteedbaar en daarvoor de begroting 2021 te wijzigen.
3. Deze aanpassing op te nemen in de begrotingswijziging voor de ophoging van het krediet voorbereiding Omgevingswet in de 4^e Turap 2021.

Onderwerp

Kredietaanvraag implementatie Omgevingswet 2021

Voorstel

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 75.000 voor de kosten van de implementatie van de Omgevingswet voor 2021 en 2022.
2. Dit krediet beschikbaar te stellen uit de Reserve Vrij besteedbaar en daarvoor de begroting 2021 te wijzigen.
3. Deze aanpassing op te nemen in de begrotingswijziging voor de ophoging van het krediet voorbereiding Omgevingswet in de 4^e Turap 2021.

Inleiding

In 2018 heeft u een krediet beschikbaar gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet voor de jaren 2019 en 2020. De ingangsdatum van de Omgevingswet was toen nog bepaald op 1 januari 2021. Inmiddels heeft het Rijk de invoeringsdatum opgeschoven naar 1 januari 2022 en een nieuw uitstel van die datum is nu in discussie. We vragen om extra krediet om de implementatiekosten voor 2021 en 2022 mogelijk te maken. De implementatie van de Omgevingswet vraagt om aanpassingen in onze dienstverlening en de middelen die we daarvoor in kunnen zetten. De beschikbare middelen voor de implementatie is een eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid. Vandaar dat dit voorstel alleen Waalre betreft en niet de andere twee gemeenten Best en Veldhoven waarmee we samenwerken in dit proces.

Beoogd resultaat

Een organisatie die uitgerust is om de dienstverlening rondom de Omgevingswet adequaat en efficiënt uit te voeren zowel wat betreft instrumenten, digitale omgeving als functionarissen.

Argumenten

1.1 Het krediet wat we nog beschikbaar hebben is niet toereikend voor de te maken kosten in 2021 en 2022.

Per 1 januari 2021 hebben we nog € 142.702,- beschikbaar. We maken dit jaar en volgend jaar nog kosten voor diverse onderdelen van de invoering van de Omgevingswet

die dit budget overschrijden. Het betreft het afronden van de Omgevingsvisie, voorbereidingen van het Omgevingsplan, opleidingen en cursussen en aanpassingen in onze digitale voorzieningen. Totaal schatten we nu die kosten op € 217.700,-.

1.2 We zijn verplicht ons voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2022.

De wetgever verplicht ons om ons voor te bereiden op de aanpassing van de wetgeving en vergunningverlening in het fysieke domein. Het is één van de grootste omslagen die we kennen. In totaal worden 26 wetten, 60 Algemene Maatregelen van Bestuur en 75 ministeriële regelingen omgezet naar 1 wet, 4 Algemene Maatregelen van Bestuur en 1 Omgevingsregeling. Dat betekent een omvangrijke operatie op het gebied van beleid, regelgeving, financiering, functie inhoud en systemen. Maar ook onze (advies)partners hebben eenzelfde uitdaging en dat vraagt om afstemming/aanpassing van bestaande processen en structuren. En er zijn geen voorbeelden, het is veel zelf ontdekken, uitvinden en maatwerk toepassen.

Er gaan nu geluiden op om de invoering opnieuw uit te stellen. De noodzaak blijft echter om de voorbereiding door te zetten. Er is nog veel werk nodig om klaar te zijn op de dag dat de invoering een feit is.

1.3 De incidentele voorbereidingskosten zijn beperkter voor Waalre omdat we samenwerken met andere gemeenten.

In Waalre werken we samen met de gemeenten Best en Veldhoven aan deze opgave. Dat betekent dat we samen ontdekken, uitvinden en processen doorlopen, denk aan gezamenlijke informatieavonden voor de Omgevingsvisies, kosten kunnen delen bij de noodzakelijke opleidingen enz. We zijn pilot gemeente voor het invoeren van het DSO en lopen daarin voorop mede dankzij het feit dat we al beschikken over een zaakstelsel. Veel andere kleine gemeenten hebben dat nog niet en die investering komt nog bovenop de implementatie van de aanpassingen in het kader van de Omgevingswet.

2.1 De reserve Vrij besteedbaar heeft nog voldoende ruimte om deze onttrekking te doen.

Eerdere onttrekkingen voor de voorbereiding op de Omgevingswet zijn ook uit deze reserve gedaan. In de reserve vrij besteedbaar zit per 31-12-2020 een bedrag van € 735.000, waarvan € 50.000 in 2021 al 'bezet' is. De onttrekking van € 75.000,- is dus mogelijk en is maar een klein deel daarvan.

3.1 Bij het vaststellen van de begroting 2021 waren deze kosten voor een deel nog niet bekend.

De voorbereiding op de Omgevingswet is voor een groot deel zelf ontdekken, maatwerk en pionieren. Er zijn geen voorbeelden voorhanden en het is voor een groot deel ook eigen keuzes maken en vanuit je eigen standaarden en systemen doorbouwen. De VNG heeft een eerste inschatting gemaakt van de investeringshoogte voor kleine gemeenten (met minder dan 50.000 inwoners) voor deze overgang van ongeveer € 125,- per inwoner. Met deze kredietaanvraag erbij gerekend zitten wij nu op een investering van € 19,- per inwoner.

Kanttekeningen

2.1 Onze financiële reservepositie is precair.

Onze financiële situatie is niet zoals in het verleden. We hebben de laatste jaren

regelmatig onttrekkingen aan de reserves gedaan om noodzakelijke investeringen te doen. Deze investering is noodzakelijk omdat we van Rijkswegge verplicht zijn ons voor te bereiden op de Omgevingswet. Voor een deel worden we daarvoor in de toekomst ook gecompenseerd door het Rijk. Tot dan toe moeten we echter zelf eerst de noodzakelijke investeringen doen. Toekomstige compensatie laten we terugvloeien in de reserve Vrij besteedbaar.

Kosten en dekking

De VNG heeft een inschatting gemaakt van de kosten die kleine gemeenten maximaal kwijt zijn aan de implementatie van de Omgevingswet.

De kosten voor het invoeren van de Omgevingswet worden door de VNG voor gemeenten met minder dan 50.000 inwoners geschat op een investering van € 125,- per inwoner (bron februari 2021 Onderzoek KPMG Interbestuurlijke werkgroep Financieel onderzoek Omgevingswet). Dat zou voor Waalre neerkomen op een totaal van ruim € 2.000.000,-. Dat is inclusief de interne uren die voor een groot deel de investering veroorzaken. We zetten de interne uren vanuit de reguliere personeelsbegroting in. Tot nu toe zijn de voorziene incidentele kosten voor Waalre, inclusief dit voorstel in totaal € 332.500,-. We kunnen nu alleen nog maar de incidentele kosten aangeven. In de ramingen zitten ook structurele effecten verrekend waar we nu nog geen duidelijkheid over hebben. U kunt dan denken aan verminderde legesinkomsten, aanpassingen in organisatorische kosten (minder/andere functionarissen en/of verschuiving van taken) hogere ICT kosten, etc. De VNG heeft een model ontwikkeld om ons inzicht te geven in de structurele effecten na de invoering van de Omgevingswet. We gaan daarmee aan de slag en zullen de komende jaren de inzichten daaruit verwerken in de kaderbrieven en begrotingen vanaf 2023.

Krediet per 1 januari 2021	€ 142.702,-
Voorziene incidentele uitgaven in 2021 e.v.	€ 180.000,-*
Tekort in 2021	€ 37.298,-
Omgevingsplan in 2022	€ 30.000,-
Pm en onvoorzien	€ 7.702,-
Kredietaanvraag in Q2	€ 75.000,-

*Incidentele uitgaven van € 180.000,- in 2021 bestaan uit:

Afronding omgevingsvisie(incl. visie Aalst en Milieueffectenscan)	€ 85.000,-
Omgevingsplan en besluiten raad rondom Adviesrecht, burgerparticipatie etc.	€ 50.000,-
Digitaal omgevingsloket en toepassingen	€ 25.000,-
Opleidingen en trainingen	€ 20.000,-

Het gevraagde krediet financieren we vanuit de reserve vrij besteedbaar. In deze reserve is ruimte om deze onttrekking te doen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Burgerparticipatie

Niet van toepassing

Inclusieve samenleving

Niet van toepassing

Communicatie

Communicatie via de gebruikelijke kanalen voor de besluitenlijst. Het raadsvoorstel agenderen op de raadsagenda.

Kernboodschap

Het college verzoekt de raad extra geld beschikbaar te stellen om de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2022 mogelijk te maken.

Vervolgprocedure en planning

Het raadsvoorstel staat geagendeerd op de termijnagenda van de raad. Na het besluit van de raad passen we de begroting aan en kunnen we de kosten voor de voorbereiding daarop boeken.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

Geen, dit raadsvoorstel bevat alle relevante informatie. Er zitten geen bijlagen bij dit voorstel. Op de site van de VNG is veel informatie te vinden over dit onderwerp.

Bijlagen ter informatie

Dit raadsvoorstel bevat alle relevante informatie. Er zitten geen bijlagen bij dit voorstel.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhouwer